

ORDIN ADMINISTRATIE PUBLICA 5573/2011	<i>Vigoare</i>
Emitent: Ministerul Educatiei si Cercetarii Domenii: Invatamint	M.O. 787/2011
Ordin privind aprobarea Regulamentului de organizare si functionare a invatamantului special si special integrat.	

M.Of.Nr.787 din 7 noiembrie 2011

MINISTERUL EDUCATIEI, CERCETARII, TINERETULUI SI SPORTULUI

**ORDIN Nr.5573
privind aprobarea Regulamentului de organizare si functionare
a invatamantului special si special integrat**

In conformitate cu Hotararea Guvernului [nr. 536/2011](#) privind organizarea si functionarea Ministerului Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului,

in temeiul art. 48, 49 si 50 din Legea educatiei nationale [nr. 1/2011](#),

ministrul educatiei, cercetarii, tineretului si sportului emite prezentul ordin.

Art. 1. - Se aproba Regulamentul de organizare si functionare a invatamantului special si special integrat, prevazut in anexa care face parte integranta din prezentul ordin.

Art. 2. - La data intrarii in vigoare a prezentului ordin se abroga orice prevederi contrare.

Art. 3. - Directia generala educatie si invatare pe tot parcursul vietii, Directia generala invatamant in limbile minoritatilor, relatia cu Parlamentul si partenerii sociali, Directia generala management, resurse umane si retea scolara, inspectoratele scolare judetene/Inspectoratul Scolar al Municipiului Bucuresti si unitatile de invatamant preuniversitar duc la indeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 4. - Prezentul ordin se publica in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

Ministrul educatiei, cercetarii, tineretului si sportului,
Daniel Petru Funeriu

Bucuresti, 7 octombrie 2011.
Nr. 5.573.

ANEXA

**REGULAMENT
de organizare si functionare a invatamantului special
si special integrat**

PARTEA I
Dispozitii generale

Capitolul I
Prevederi generale

Art. 1. - In Romania, invatamantul special si special integrat se adreseaza tuturor copiilor/elevilor/tinerilor cu cerinte educationale speciale (CES).

Art. 2. - (1) Invatamantul special si special integrat este parte integranta a sistemului national de invatamant din Romania, coordonat de Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului.

(2) Invatamantul special si special integrat, de nivel prescolar, primar, gimnazial, profesional, liceal si postliceal, pentru persoane cu CES (deficiente/dizabilitati/dificultati de invatare, tulburari de limbaj si comunicare, tulburari socioafective si de comportament) se organizeaza si functioneaza in conformitate cu prevederile Legii educatiei nationale [nr. 1/2011](#) si ale Regulamentului de organizare si functionare a unitatilor de invatamant preuniversitar (ROFUIP), precum si in conformitate cu standardele cuprinse in documente nationale si internationale: pacte, tratate, conventii, declaratii si protocoale cu privire la drepturile si educatia copilului la care Romania este parte semnatar.

Art. 3. - Statul garanteaza dreptul la educatie al tuturor persoanelor cu CES. Invatamantul special si educatia integrata sunt parte componenta a sistemului national de invatamant preuniversitar.

Art. 4. - Invatamantul special si special integrat reprezinta forme de instruire scolara diferite, adaptate si de asistenta educationala, sociala si medicala complexa, destinate persoanelor cu CES.

Art. 5. - Invatamantul pentru persoanele cu CES (dizabilitati) care se desfasoara in unitatile de invatamant special se numeste invatamant special.

Art. 6. - (1) Invatamantul special se organizeaza, dupa caz, in unitati de invatamant special si in unitati de invatamant de masa.

(2) Invatamantul special integrat se poate organiza in clase speciale si individual sau in grupe integrate in clase de masa.

Art. 7. - Integrarea scolara a copiilor cu CES se realizeaza dupa cum urmeaza:

a) prin clase si grupe speciale - pentru copii si elevi cu dizabilitati - din unitati scolare speciale sau din scoli de masa;

b) prin scoli de masa, individual, cu sau fara servicii educationale de sprijin;

c) prin grupe sau clase din unitati sanitare in care sunt internati copiii, elevii si tinerii cu boli cronice sau cu boli care necesita perioade de spitalizare mai mari de 4 saptamani;

d) la domiciliu (scolarizare itineranta), pe o perioada determinata;

e) prin alte structuri scolare.

Art. 8. - (1) Invatamantul special si special integrat se realizeaza pe baza principiilor invatamantului democratic, a accesului tuturor copiilor la orice forma de educatie, a dreptului la educatie diferentiata si la pluralism educational, a dreptului la educatie la toate nivelurile, indiferent de conditia sociala sau materiala, de sex, rasa, nationalitate, apartenenta politica ori religioasa sau vreo alta ingradire ce ar putea constitui o discriminare.

(2) Diagnosticarea abuziva a copiilor ca avand CES, pe criterii de rasa, nationalitate, etnie, limba, religie, apartenenta la o categorie defavorizata, precum si pe baza oricarui alt criteriu, se sanctioneaza conform legilor in vigoare.

Art. 9. - CES pot fi derivate in principal din:

- a) dizabilitati (handicap) - care au la baza o deficiente sau boala;
- b) dificultati de invatare si tulburari de limbaj.

Art. 10. - Protectia sociala a copiilor/elevilor/tinerilor din invatamantul special si special integrat se realizeaza in conformitate cu legislatia in vigoare privind protectia sociala a persoanelor cu dizabilitati.

Art. 11. - Invatamantul special si special integrat din Romania este gratuit, in conformitate cu prevederile legale.

Art. 12. - Invatamantul special din Romania este organizat, de regula, ca invatamant cu frecventa. In functie de necesitatile locale, acesta se poate organiza si sub alte forme, stabilite prin metodologii elaborate de Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului.

Art. 13. - Prevederile legale in vigoare privind organizarea si functionarea generala a invatamantului din Romania sunt valabile si pentru invatamantul special, daca nu sunt mentionate expres prevederi specifice prin prezentul regulament sau prin alte acte normative.

Capitolul II Concepte si principii

Art. 14. - In intelesul prezentului regulament, termenii si expresiile de mai jos au urmatoarele semnificatii:

a) deficiente - absenta, pierderea sau alterarea unei structuri ori a unei functii (leziune anatomica, tulburare fiziologica sau psihologica) a individului, rezultand in urma unei maladii, unui accident sau unei perturbari, care il impiedica sa participe normal la activitate in societate;

b) educatie speciala - ansamblul proceselor de punere in aplicare a programelor, activitatilor de invatare si asistenta complexa de recuperare-compensare (psihoterapeutica, medicala, sociala, culturala) adaptate persoanelor care nu reusesc independent sa atinga, temporar sau pe toata durata scolarizarii, un nivel de dezvoltare corespunzator varstei, pentru formarea competentelor de baza in vederea pregatirii pentru viata de adult;

c) scoala speciala - unitatea de invatamant in care se asigura de catre profesori specializati educatie si interventie psihopedagogica persoanelor cu diferite tipuri si grade de dizabilitati/deficiente;

d) cerinte educationale speciale (CES) - necesitati educationale suplimentare, complementare obiectivelor generale ale educatiei adaptate particularitatilor individuale si celor caracteristice unei anumite deficiente/dizabilitati sau tulburari/dificultati de invatare ori de alta natura, precum si o asistenta complexa (medicala, sociala, educationala etc.);

e) integrare (scolara) - procesul de adaptare a persoanei cu CES la normele si cerintele scolii pe care o urmeaza, de stabilire a unor relatii afective pozitive cu membrii grupului scolar (grupa/clasa) si de desfasurare cu succes a activitatilor scolare;

f) incluziune (scolara) - procesul permanent de imbunatatire a serviciilor oferite de unitatile de invatamant pentru a cuprinde in procesul de educatie toti membrii comunitatii, indiferent de caracteristicile, dezavantajele sau dificultatile acestora;

g) scoala incluziva - unitatea de invatamant in care se asigura o educatie pentru toti copiii si reprezinta mijlocul cel mai eficient de combatere a atitudinilor de discriminare si segregare. Copiii/Elevii din aceste unitati de invatamant beneficiaza de toate drepturile si serviciile educationale, psihoterapeutice, medicale si sociale, conform principiilor incluziunii sociale, echitatii si al asigurarii egalitatii de sanse;

h) adaptare curriculara - corelarea continuturilor componentelor

curriculumului national cu posibilitatile elevului cu CES, din perspectiva finalitatilor procesului de adaptare si de integrare scolara si sociala a acestuia;

i) profesor itinerant si de sprijin - cadrul didactic cu studii superioare in domeniul psihopedagogic care desfasoara activitati de invatare, stimulare, compensare si recuperare cu persoanele cu CES integrate in unitatile de invatamant de masa, in colaborare cu toti factorii implicati;

j) plan de servicii personalizat - modalitatea de programare si coordonare coerenta a resurselor si serviciilor individualizate pentru copiii/elevii/tinerii cu CES integrati in unitati de invatamant de masa, focalizata pe nevoile de dezvoltare ale acestora;

k) program de interventie personalizat - un instrument de proiectare si implementare a activitatilor educational-terapeutice utilizat pentru eficientizarea activitatilor de interventie si atingerea finalitatilor prevazute in planul de servicii personalizat;

l) centrul judetean/al municipiului Bucuresti de resurse si de asistenta educationala (CJRAE/CMBRAE) - unitate conexa a invatamantului preuniversitar, cu personalitate juridica, coordonata metodologic de inspectoratul scolar, care desfasoara servicii de asistenta psihopedagogica pentru parinti, copii, cadre didactice si care coordoneaza, monitorizeaza si evalueaza, la nivel judetean si al municipiului Bucuresti, activitatea si serviciile educationale oferite de catre centrele logopedice interscolare si cabinetele logopedice, centrele si cabinetele de asistenta psihopedagogica, mediatorii scolari;

m) certificat de orientare scolara si profesionala - document/act oficial eliberat de catre CJRAE/CMBRAE, conform prevederilor cuprinse in Legea [nr. 1/2011](#), care precizeaza diagnosticul/deficienta si orienteaza copiii, elevii si tinerii cu CES in invatamantul de masa sau in invatamantul special;

n) incapacitate - limitari functionale cauzate de disfunctionalitati (deficiente) fizice, intelectuale sau senzoriale, de conditii de sanatate ori de mediu si care reduc posibilitatea individului de a realiza o activitate (motrica sau cognitiva) ori un comportament;

o) handicap - dezavantaj social rezultat in urma unei deficiente ori incapacitati si care limiteaza sau impiedica indeplinirea de catre individ a unui rol asteptat de societate;

p) dizabilitate - rezultatul sau efectul unor relatii complexe dintre starea de sanatate a individului, factorii personali si factorii externi care reprezinta circumstantele de viata ale acestui individ. Datorita acestei relatii, impactul diverselor medii asupra aceluasi individ, cu o stare de sanatate data, poate fi extrem de diferit. „Dizabilitatea” este termenul generic pentru afectari, limitari ale activitatii si restrictii de participare, conform Clasificarii internationale a functionarii, dizabilitatii si sanatatii;

q) CIF - Clasificarea internationala a functionarii, dizabilitatii si sanatatii - document elaborat de Organizatia Mondiala a Sanatatii, Geneva, 2001;

r) afectare - o pierdere sau o anormalitate a structurii corpului ori a unei functii fiziologice (inclusiv functiile mintale). Prin notiunea de „anormalitate” se intelege aici variatiile semnificative de la norma stabilita statistic (adica o deviatie de la media populatiei stabilita conform normelor standard masurate), iar aceasta notiune trebuie utilizata exclusiv in acest sens, conform CIF;

s) functionare - termen generic pentru functiile organismului, structurile corpului, activitati si participare. Acestea denota aspectele pozitive ale interactiunii dintre individ (care are o problema de sanatate) si factorii contextuali in care se regaseste (factori de mediu si personali) - conform CIF;

s) adaptare curriculara - corelarea continuturilor componentelor curriculumului national cu posibilitatile elevului cu CES sau alte tipuri

de cerinte educative, din perspectiva finalitatilor procesului de adaptare si de integrare scolara si sociala a acestuia;

t) educatie incluziva - proces permanent de imbunatatire a institutiei scolare, avand ca scop exploatarea resurselor existente, mai ales a resurselor umane, pentru a sustine participarea la procesul de invatamant a tuturor persoanelor din cadrul unei comunitati;

t) scoala profesionala speciala - institutie scolară care prin organizarea si desfasurarea procesului de predare-invatare-evaluare faciliteaza integrarea socioprofesionala a elevilor prin certificarea calificarilor profesionale;

u) liceu special - unitate de invatamant care organizeaza si desfasoara procesul de predare-invatare-evaluare in mod special pentru elevii/tinerii cu deficiente senzoriale si motorii;

v) centru de educatie speciala, centru de resurse si asistenta educationala, centru de zi, centru de pedagogie curativa si alte tipuri de centre - unitati de invatamant organizate de catre Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului sau de catre organizatii neguvernamentale in parteneriat cu Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului, care au ca scop si finalitate recuperarea, compensarea, reabilitarea si integrarea scolara si sociala a diferitelor categorii de copii/elevi/tineri cu CES. Acestea sunt considerate alternative de educatie speciala al caror continut poate fi fundamentat si pe anumite pedagogii experimentale (Montessori, Freinet, Waldorf etc.);

w) atelier protejat - spatiul adaptat nevoilor persoanelor cu CES/dizabilitati, in care acestea desfasoara activitati de dezvoltare si perfectionare a abilitatilor, in vederea integrarii in viata activa a tinerilor; poate functiona in locatii din comunitate, in centre de zi, in centre rezidentiale sau in unitati de invatamant special.

Capitolul III

Scopul, specificul si obiectivele invatamantului special si special integrat

Art. 15. - Scopul educatiei speciale si speciale integrate este invatarea, educarea, reabilitarea, recuperarea, adaptarea si integrarea scolara, profesionala si sociala a copiilor/elevilor/ tinerilor cu CES sau cu alte tipuri de cerinte educationale.

Art. 16. - (1) Parte integranta a sistemului national de invatamant, educatia speciala si speciala integrata este recunoscuta ca o responsabilitate a tuturor persoanelor care lucreaza in invatamant, este accesibila, flexibila si comprehensiva si are caracter national.

(2) Educatia speciala si speciala integrata este practicata de catre cadre didactice calificate specializate si devotate activitatii de invatamant cu copiii cu CES.

Art. 17. - Educatia scolara a copiilor cu CES trebuie sa corespunda nevoilor de dezvoltare ale copiilor, prin evaluarea adecvata a potentialului de dezvoltare si prin asigurarea reabilitarii/recuperarii si compensarii deficientelor ori tulburarilor, dificultatilor de invatare.

Art. 18. - Educatia speciala si speciala integrata trebuie sa ii ajute pe copiii/elevii cu CES sau alte tipuri de cerinte educationale sa atinga nivelul posibil de dezvoltare individuala cat mai aproape de dezvoltarea normala, prin acumularea experientei necesare invatarii scolare si sociale, formarea abilitatilor necesare invatarii in scoala, insusirea cunostintelor, formarea priceperilor si a deprinderilor functionale utile integrarii sociale, profesionale si vietii culturale in comunitate si asigurarea sanselor si a conditiilor pentru continuarea pregatirii scolare pe diferite trepte de invatamant.

Art. 19. - Pe timpul scolarizarii, copiii cu CES au acces la toate

resursele educationale si de reabilitare/recuperare psihointelectuala, medicala si sociala, la alte servicii de interventie specifice, necesare si disponibile in comunitate sau in unitati specializate, inclusiv in cele de invatamant special si special integrat.

Art. 20. - Organizarea si functionarea invatamantului special au la baza urmatoarele obiective:

a) prevenirea sau depistarea precoce a deficientelor, incapacitatilor si a handicapurilor;

b) interventia educationala timpurie;

c) abordarea globala si individualizata a copilului cu CES sau alte tipuri de cerinte educationale; acest aspect se refera la identificarea, valorificarea si stimularea tuturor capacitatilor si disponibilitatilor cognitive, de limbaj, psihomotorii, afectiv-relationale si social-adaptativ existente sau potentiale;

d) accesul la educatie al tuturor copiilor cu CES sau alte tipuri de cerinte educationale;

e) egalizarea sanselor;

f) asigurarea educatiei de calitate similara celei oferite copiilor de aceeasi varsta din scolile de masa;

g) asigurarea educatiei de calitate specializata, adecvata particularitatilor specifice tipului si gradului de deficienta ale fiecarei persoane si in concordanta cu planurile-cadru si cu programele scolare aprobate de Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului;

h) asigurarea serviciilor si a structurilor de sprijin necesare in functie de amploarea, intensitatea si specificul CES ale fiecarui copil;

i) cooperarea si parteneriatul in educatia speciala si speciala integrata;

j) cooperarea si parteneriatul dintre institutiile care ofera servicii de educatie speciala si autoritatile locale.

PARTEA a II-a

Organizarea invatamantului special si special integrat

Capitolul IV

Structura invatamantului special si special integrat

Art. 21. - Invatamantul special se organizeaza si se desfasoara in institutii de stat si de profil.

Art. 22 - (1) Invatamantul special si special integrat din Romania este parte componenta a sistemului national de invatamant si cuprinde:

a) gradinite speciale (care pot cuprinde si grupe de interventie timpurie);

b) grupe de gradinita speciala organizate in scolile speciale;

c) scoli speciale pentru toate tipurile si gradele de deficiente/dizabilitati;

d) grupe/clase de copii/elevi cu tulburari din spectrul autist;

e) unitati de invatamant special profesional;

f) licee speciale;

g) centre scolare speciale;

h) clase/scoli postliceale speciale;

i) centre de zi din centre scolare pentru educatie incluziva;

j) centre de educatie speciala;

k) centre de pedagogie curativa;

l) grupe/clase de copii/elevi cu deficiente senzoriale multiple (surdocecitate);

m) scoli de reeducare pentru elevii cu deficiente comportamentale;

n) clase organizate in spitale, preventorii si penitenciare;

o) centre de zi pentru educatie/dezvoltare timpurie;

p) ateliere protejate.

(2) Unitatile de invatamant special vor avea, de regula, cantine scolare si, dupa caz, internate scolare.

(3) In invatamantul special integrat pot functiona:

- a) grupe de gradinita speciala integrate in gradinitile de masa;
- b) clase speciale compacte integrate in scolile de masa;
- c) grupe de elevi cu CES integrate in scolile de masa;
- d) elevi cu CES integrati individual in scolile/gradinitile de masa;
- e) clase speciale de profesionalizare integrate in scoli de masa, in licee si in grupuri scolare din invatamantul de masa;
- f) grupe/clase de copii/elevi infestati cu virusul HIV;
- g) centre judetene logopedice;
- h) centre scolare pentru educatie incluziva;
- i) centre judetene de asistenta psihopedagogica;
- j) centre judetene de resurse pentru educatie incluziva;
- k) centre judetene/al municipiului Bucuresti de resurse si de asistenta educationala.

Art. 23. - Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului aproba infiintarea de tipuri de unitati si institutii de invatamant special, in functie de necesitatile societatii si de cerintele minoritatilor nationale, in conformitate cu legislatia in vigoare.

Art. 24. - In vederea realizarii actiunii de integrare a copiilor/elevilor cu CES in scoala/gradinita de masa, Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului, prin inspectoratele scolare judetene/Inspectoratul Scolar al Municipiului Bucuresti, poate dispune:

- a) infiintarea sau desfiintarea unitatilor scolare speciale;
- b) transformarea unor unitati de invatamant special in scoli integratoare;
- c) transformarea unor scoli de masa in scoli integratoare;
- d) transformarea unor unitati de invatamant special in centre scolare pentru educatie incluziva;
- e) infiintarea unor alternative educationale: centre de educatie speciala, centre de pedagogie curativa, centre de zi din centre scolare pentru educatie incluziva etc.

Art. 25. - Infiintarea, desfiintarea sau transformarea unor unitati de invatamant special se face in conditiile legii, cu respectarea prevederilor stipulate de legislatia internationala in vigoare referitoare la protectia speciala si drepturile copilului cu CES.

Art. 26. - Invatamantul special si special integrat cuprinde urmatoarele forme de invatamant:

- a) invatamant cu frecventa;
- b) invatamant cu frecventa redusa;
- c) invatamant la domiciliu;

Art. 27. - Invatamantul special obligatoriu pentru elevii cu CES este, de regula, invatamant de zi, cu exceptia situatiilor speciale, prevazute de prezentul regulament sau de alte acte normative, precizate de Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului.

Art. 28. - Inspectoratele scolare aproba organizarea unor clase speciale constituite din elevi cu CES care nu au putut absolvi pana la varsta de 14 ani primele 5 clase ale invatamantului general obligatoriu. Aceste clase functioneaza ca invatamant cu frecventa sau cu frecventa redusa, pe langa unitati de invatamant special si special integrat, cu efective de 4-12 elevi, in functie de gradul deficientei.

Art. 29. - Copiii/Elevii cu CES scolarizati prin formele de invatamant special integrat beneficiaza de toate drepturile stipulate de legislatia in vigoare privind protectia speciala a copilului, precum si de programe de compensare, recuperare, reabilitare, terapie din invatamantul special, care au ca finalitate reabilitarea si integrarea scolara si sociala.

Art. 30. - In cadrul invatamantului special si special integrat se organizeaza unitati-pilot, experimentale si de aplicatie, cu aprobarea Ministerului Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului.

Capitolul V
Funcțiile didactice, didactice auxiliare și nedidactice

Art. 31. - Funcțiile didactice din învățământul special, centrele și cabinetele de asistență psihopedagogică, centrele logopedice interscolare, cabinetele școlare și din comisiile de expertiză complexă sunt cele prevăzute de legislația în vigoare.

Art. 32. - Personalul didactic auxiliar este format din:

- a) bibliotecar, documentarist, redactor;
- b) informatician;
- c) laborant;
- d) tehnician;
- e) pedagog școlar;
- f) instructor de educație extrascolară;
- g) asistent social;
- h) corepetitor;
- i) mediator școlar;
- j) secretar;
- k) administrator financiar (contabil);
- l) instructor-animator;
- m) administrator de patrimoniu;
- n) medic școlar;
- o) asistent medical.

Art. 33. - Personalul nedidactic este format din:

- a) magaziner, achizitor, funcționar administrativ sau alte posturi cu atribuții similare - un post la 75 de elevi în școlile cu internat și un post la 100 de elevi în celelalte școli;
- b) bucătar, muncitor bucătărie - un post la 75 de mese servite la școlile cu internat (excluzând gustările de la orele 10,00 și 17,00) și un post la 100 de mese servite în celelalte unități;
- c) spălătoreasă, lenjereasă, infirmieră, frizer, cizmar, muncitor calificat (inclusiv pentru lucrări de întreținere), muncitor necalificat - un post la 30 de elevi pentru școlile cu internat și un post la 50 de elevi pentru celelalte unități;
- d) fochist (muncitor calificat) - un post pe tură pentru unitățile care au centrală proprie (inclusiv pentru lucrări de întreținere);
- e) îngrijitor - un post la 250 m² suprafață de curățenie pentru școlile de elevi cu deficiențe de vedere și cu deficiențe severe, profunde și/sau asociate; un post la 450 m² suprafață de curățenie pentru celelalte unități școlare speciale;
- f) supraveghetor de noapte - un post la două clase de elevi interni;
- g) portar, paznic - un post pe tură la fiecare punct de pază stabilit de organele de poliție (aceștia pot fi înlocuiți de personal din cadrul poliției comunitare);
- h) șofer, tractorist, vizitier - un post pentru fiecare vehicul din dotare (fie mașina, fie vehicul cu tracțiune mecanică sau animală);
- i) personal pentru gospodăriile anexe:
 1. un post pentru 10-40 de animale (porcine, bovine, cabaline, ovine etc.);
 2. două posturi pentru 41-80 de animale;
 3. 3 posturi pentru peste 80 de animale;
 4. un post pentru 1-3 ha suprafață arabilă;
 5. două posturi pentru 3-10 ha suprafață arabilă;
 6. 3 posturi pentru peste 10 ha suprafață arabilă.

Capitolul VI

Planurile de invatamant, programele si metodologiile didactice

Art. 34. - Invatamantul special si special integrat dispune de planuri de invatamant, de programe scolare, de programe de asistenta psihopedagogica, de manuale si de metodologii didactice alternative, adaptate tipului si gradului de dizabilitate, aprobate de Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului.

Art. 35. - (1) Continutul invatamantului special si special integrat se reglementeaza prin:

a) curriculum specific pentru invatamantul special;
b) curriculumul scolii de masa adaptat pentru invatamantul special integrat;
c) metodologii si ghiduri specifice, elaborate si aprobate de Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului.

(2) Continuturile invatamantului special si special integrat, demersurile didactice, precum si pregatirea si formarea personalului care isi desfasoara activitatea in domeniul educatiei copiilor cu CES sunt stabilite prin metodologii elaborate de Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului.

Art. 36. - Metodologiile didactice utilizate in invatamantul special si special integrat sunt adaptate tipului si gradului deficientei/dizabilitatii, nivelului si potentialului individual de dezvoltare, precum si specificului de invatare la copiii cu CES. In activitatea curenta de educatie speciala strategiile si metodologiile didactice vizeaza diferentierea si individualizarea demersului educational, introducerea unor noi abordari ale procesului invatarii si utilizarea flexibila a tuturor resurselor disponibile.

Art. 37. - Planurile de invatamant pentru invatamantul special, valabile pentru structurile scolare prevazute de prezentul regulament, cuprind, la toate nivelurile de invatamant special, discipline obligatorii si optionale grupate in arii curriculare. Planul de invatamant precizeaza disciplinele/obiectele de studiu, numarul de ore alocate, precum si activitatile specifice de interventie, alte activitati educationale prevazute pentru fiecare clasa, activitati cu grupe de copii/elevi sau de munca individuala, insotite de timpul afectat fiecaruia.

Art. 38. - (1) Programele scolare sunt elaborate pe niveluri de invatamant special - prescolar, primar, gimnazial, profesional, pe tipuri de deficienta/dizabilitate, la toate disciplinele de invatamant, precum si la terapiile specifice.

(2) In institutiile si structurile de invatamant special si special integrat care utilizeaza planul de invatamant de la scoala de masa se aplica programele scolare si manualele corespunzatoare acestui plan de invatamant, adaptate tipului de deficienta/dizabilitate.

(3) Pentru clasele de copii cu CES care nu pot urma curriculumul de masa se elaboreaza planuri de invatamant, programe scolare, manuale si auxiliare scolare specifice aprobate de Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului.

Art. 39. - Comisiile interne de evaluare continua recomanda adaptarea unui plan de invatamant sau a unei programe scolare ori pot stabili un anumit plan de invatamant, dintre cele in vigoare pentru invatamantul special si special integrat, pentru a fi aplicat la o anumita grupa/clasa de invatamant special si special integrat pentru un grup de copii/elevi cu CES ori pentru copiii/elevii/tinerii integrati individual. Acest curriculum va fi specificat in documentele scolare (catalog, registru matricol, portofoliu educational).

Art. 40. - Comisia Nationala pentru Educatie Speciala elaboreaza standarde specifice pentru evaluarea continutului procesului de educatie si invatare din invatamantul special.

Art. 41. - Parcurgerea continuturilor de invatare pe perioada scolara se realizeaza de fiecare cadru didactic prin proiectarea didactica a

planificarilor curriculare, dupa caz, precum si prin aplicarea si realizarea unor programe de interventie personalizate.

Art. 42. - (1) In invatamantul special si special integrat se utilizeaza manuale scolare aprobate de Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului, precum si manuale alternative, adaptate tipului si gradului de dizabilitate, selectate inclusiv prin concurs la nivel national.

(2) Comisiile interne de evaluare continua pot recomanda, in functie de situatie si de evolutia scolara individuala a fiecarui copil/elev cu CES, unul sau mai multe manuale corespunzatoare programelor analitice utilizate.

(3) Fiecare cadru didactic din invatamantul special are dreptul de a recomanda elevilor un anumit manual, inclusiv manualele utilizate in invatamantul obisnuit.

Art. 43. - Activitatea instructiv-educativa specifica de reabilitare/recuperare si compensare din grupele/clasele de invatamant special si special integrat se organizeaza, la clasa, in conformitate cu prevederile legale generale privind organizarea si functionarea prin intermediul planificarilor curriculare si a proiectelor didactice.

Capitolul VII

Organizarea interna a activitatii invatamantului special si special integrat

Art. 44. - (1) Unitatile de invatamant special si special integrat se organizeaza, de regula, pe tipuri de deficiente/categorii de CES: deficiente intelectuale, fizice, motorii si neuromotorii, senzoriale (auditive sau vizuale), socioafective si de comportament sau deficiente asociate.

(2) Organizarea scolarizarii speciale pe grade de deficienta - moderata, severa si profunda, la copiii/elevi cu deficiente asociate, se poate face prin unitati scolare separate, prin grupe/clase in aceeași unitate scolară speciala sau prin integrare intr-o unitate de invatamant de masa.

Art. 45. - In functie de conditiile existente se pot infiinta si pot functiona unitati de invatamant special care cuprind si sectii de invatamant profesional, liceal, postliceal, cu o conducere unica.

Art. 46. - Modul de organizare a unitatilor de invatamant special si special integrat este similar invatamantului de masa, cu exceptiile prevazute de prezentul regulament sau alte precizari elaborate de Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului.

Art. 47. - (1) Inspectoratele scolare, in cooperare cu autoritatile administratiei publice locale, asigura conditiile necesare ca elevii cu CES sa frecventeze cursurile prescolare, primare si gimnaziale, de regula in localitatile in care acestia domiciliaza, cu satisfacerea cerintelor de educatie adaptata si de interventie specifica prin reabilitare/recuperare prin acordarea tuturor serviciilor de sprijin si de asistenta educationala.

(2) In situatia in care in localitatea de domiciliu nu exista o unitate de invatamant special potrivita cu tipul si gradul deficientei/dizabilitatii, iar copilul/elevul/tanarul respectiv are orientare scolara spre o astfel de unitate de invatamant, atunci el va fi scolarizat de cea mai apropiata unitate de invatamant special de profil.

Art. 48. - (1) Inspectoratele scolare, directiile si autoritatile administratiei publice locale, cu sprijinul Ministerului Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului, al agentilor economici, al comunitatilor locale, al societatilor de binefacere, al organizatiilor neguvernamentale si al altor persoane juridice sau fizice, asigura serviciile necesare pentru transport cu microbuze scolare, masa si cazare pentru elevii cu CES care frecventeaza cursurile scolare intr-o alta localitate. In cazul copiilor/elevilor cu dificultati de autonomie locomotorie se asigura, dupa caz, si transportul in cadrul aceleiasi

localitati.

(2) Unitatile de invatamant (special, special integrat sau obisnuit) asigura facilitatile si serviciile necesare de ordin ambiental, inclusiv privind accesul in institutie, in raport cu nevoile respectivelor categorii de copii/elevi/tineri cu CES.

Art. 49. - Modalitatile de organizare a scolarizarii speciale - prin unitati speciale sau grupe/clase speciale (din punctul de vedere al duratei ramanerii in scoala, pentru toate nevoile de invatamant special) - sunt:

- a) scolarizarea in regim de zi;
- b) scolarizarea in regim de zi cu internat saptamanal;
- c) scolarizarea in regim de internat semestrial.

Art. 50. - (1) Grupa/clasa speciala se organizeaza pentru copiii/elevii cu CES sau alte tipuri de cerinte educationale in baza deciziei comisiei de evaluare, orientare scolara si profesionala din cadrul CJRAE/CMBRAE.

(2) Organizarea, planul de invatamant si programele analitice ale grupelor/claselor speciale sunt flexibile si adaptate la necesitatile de progres scolara si social pentru fiecare dintre copiii/elevii in cauza.

(3) Grupa/clasa speciala functioneaza in interactiune cu unitatea scolara pe langa care este organizata. Obiectivul organizarii si functionarii claselor/grupelor speciale, cu prioritate la nivelul invatamantului prescolar si primar, este integrarea/reintegrarea copiilor/elevilor cuprinsi in grupe/clase din unitati scolare obisnuite.

(4) Grupele/clasele speciale sunt constituite, de regula, la nivelul prescolar si primar din copii/elevi care nu au mai fost cuprinsi in unitati de invatamant de masa sau care provin din unitati de invatamant special si special integrat.

(5) Participarea unui copil/elev la activitatile unei grupe/clase speciale poate fi si alternata cu frecventarea tuturor activitatilor de la o grupa/clasa obisnuita (alternarea unor zile ori saptamani) si/sau partiala pe parcursul unei zile (anumite activitati se desfasoara in grupa/clasa speciala, iar altele in grupa/clasa obisnuita).

(6) Frecventarea grupei/clasei obisnuite se face la activitatile pe care copiii/elevii cu CES le pot realiza cu succes (de exemplu, exercitii pentru dezvoltarea fizica, abilitati/dexteritati manuale, activitati de educatie plastica, activitati extrascolare).

Art. 51. - Incadrarea grupelor/claselor speciale se face in mod similar cu sistemul invatamantului special cu cadre didactice calificate si/sau specializate pentru educatia speciala, conform legislatiei in vigoare.

Art. 52. - Integrarea scolara individuala a copiilor/elevilor/tinerilor cu CES in grupe/clase obisnuite de invatamant se realizeaza planificat si gradual, avand asigurate servicii de sprijin si asistenta educationala psihopedagogica corespunzatoare.

Art. 53. - (1) „Grupa/clasa integratoare” se constituie pentru integrarea a 2-4 elevi cu deficiente/dizabilitati intr-o grupa/clasa din invatamantul prescolar, primar sau gimnazial din invatamantul de masa.

(2) Efectivul grupei/clasei integratoare este redus fata de media efectivului obisnuite, de regula cu cate 2-3 copii/elevi pentru fiecare copil cu CES.

Art. 54. - (1) Copiii, elevii si tinerii cu CES, integrati in invatamantul de masa, beneficiaza de suport educational prin cadre didactice de sprijin/itinerante.

(2) Organizarea serviciilor de sprijin educational se face de catre CJRAE/CMBRAE si se reglementeaza prin metodologii specifice elaborate de Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului.

(3) Copiii, elevii si tinerii cu CES scolarizati in unitatile de invatamant special sau de masa, inclusiv cei scolarizati in alt judet decat cel de domiciliu, beneficiaza de asistenta sociala constand in asigurarea alocatiei zilnice de hrana, a rechizitelor scolare, a cazarmamentului, a imbracamintei si a incaltamintei in quantum egal cu cel pentru copiii aflati in sistemul de protectie a copilului, precum si de gazduire gratuita in internate sau centre de asistare pentru copiii cu CES din cadrul

directiilor generale judetene/a municipiului Bucuresti de asistenta sociala si protectia copilului.

(4) Copiii/elevii cu CES din unitatile scolare obisnuite au acces la resursele de educatie speciala si de reabilitare/recuperare din unitatile de invatamant special si special integrat.

Art. 55. - (1) Durata calificarii profesionale a elevilor/tinerilor cu CES prin scoli profesionale speciale sau clase din scoli profesionale speciale (inclusiv cele din unitati de invatamant de masa) este de 3-4 ani.

(2) **Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului poate aproba organizarea de programe educationale de tip „a doua sansa” in vederea promovarii invatamantului primar pentru persoanele care depasesc cu 4 ani varsta corespunzatoare clasei si care nu au absolvit acest nivel de invatamant pana la varsta de 14 ani.**

Art. 56. - (1) Accesul elevilor/tinerilor cu deficiente/ dizabilitati pe diferite trepte de invatare postobligatorii se face in functie de capacitatea acestora de invatare.

(2) La incheierea studiilor gimnaziale, elevii absolventi ai invatamantului obligatoriu special pot continua educatia scolara prin invatamant tehnologic/profesional special, scoli profesionale speciale. Inscrierea acestor elevi in invatamantul profesional special se face pe baza certificatului de expertiza si orientare scolara emis de comisia de expertiza complexa din cadrul CJRAE.

(3) Elevii care se excepteaza de la sustinerea evaluarii nationale sau care nu o promoveaza la incheierea studiilor gimnaziale, absolventi ai invatamantului obligatoriu special, pot continua educatia scolara prin licee tehnologice cu clase speciale.

(4) Inscrierea acestor elevi in licee tehnologice cu clase speciale se face pe baza foii matricole, a unei adeverinte eliberate de scoala pe care a absolvit-o.

Art. 57. - Participarea elevilor cu CES la examenele care marcheaza accesul la trepte de invatamant care conduc la invatamantul universitar, la evaluarea nationala, la bacalaureat, la examenele de admitere la facultate ori la unele examene de diferenta se face prin asigurarea conditiilor de egalitate a sanselor si prin adaptarea procedurilor de examinare, stipulate in toate metodologiile de admitere in vigoare.

Art. 58. - (1) Alternativele educationale functioneaza pe baza evaluarii si a validarii de catre Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului, atat in unitatile de invatamant special si special integrat, cat si in alte tipuri de unitati de invatamant.

(2) Pot functiona structuri alternative de invatamant special de tipul:

a) centre de educatie speciala, pentru asigurarea interventiei specializate precoce, a interventiei multidisciplinare/ multiprofesionale de zi sau pentru facilitarea accesului la educatie prescolara si scolara in comunitate a unor categorii de copii exclusi anterior de la invatamant;

b) centre de educatie preventiva, de regula pentru copii/tineri cu tulburari socioafective si de comportament;

c) centre de pedagogie curativa;

d) centre de resurse si de asistenta educationala, pentru invatamant special si special integrat, centre scolare pentru educatie incluziva.

Art. 59. - Efectivele grupelor si claselor de invatamant special (in grupe/clase de gradinita ori scoala speciala sau in clase/grupe speciale din unitati scolare obisnuite) sunt:

a) efectivele grupelor/claselor de copii/elevi cu deficiente moderate sau usoare sunt de 8-12 copii/elevi, atat in unitatile de invatamant special, cat si in scolile integratoare;

b) efectivele grupelor/claselor speciale constituite din copii/elevi cu deficiente severe, profunde si multiple sunt de 4-6 copii/elevi;

c) efectivele grupelor/claselor speciale constituite din copii/elevi cu deficiente senzoriale asociate (surdocecitate) sau cu deficiente senzoriale asociate cu alte tipuri de deficiente sunt de 2-4 copii/elevi;

d) in situatii exceptionale, Ministerul Educatiei, Cercetarii,

Tineretului si Sportului poate aproba infiintarea de clase cu efective mai reduse.

Art. 60. - Grupele si clasele de invatamant special si special integrat sunt, de regula, mixte. Acestea cuprind baieti si fete.

Art. 61. - (1) Pentru copii cu boli cronice se organizeaza, dupa caz, grupe sau clase in cadrul unitatilor sanitare in care sunt internati. Acestea sunt cuprinse in structura unei unitati scolare speciale ori a uneia obisnuite din localitate sau din apropierea acesteia.

(2) Pentru copiii/elevii si tinerii cu boli cronice sau cu boli care necesita perioade de spitalizare mai mari de 4 saptamani se organizeaza, dupa caz, grupe sau clase in cadrul unitatilor sanitare prevazute la alin. (1).

(3) Pentru copiii, elevii si tinerii care, din motive medicale sau din cauza unei dizabilitati, sunt nedeplasabili se organizeaza scolarizarea la domiciliu, pe o perioada determinata.

(4) Scolarizarea la domiciliu, respectiv infiintarea de clase sau de grupe in spitale se fac de catre inspectoratul scolar, la propunerea CJRAE/CMBRAE, conform unei metodologii-cadru elaborate de Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului.

Art. 62. - Integrarea scolara a copiilor cu CES din cadrul minoritatilor nationale se realizeaza corespunzator prevederilor prezentului regulament, cu respectarea prevederilor Legii [nr. 1/2011](#) sau a altor acte normative din domeniul invatamantului, inclusiv in ceea ce priveste cuprinderea copiilor cu CES in unitati de invatamant cu predare in limba minoritatilor nationale.

Art. 63. - Activitatea instructiv-educativa, de reabilitare-recuperare si compensare din unitatile si grupele/clasele de invatamant special si special integrat se organizeaza in conformitate cu prevederile legale generale privind organizarea si functionarea invatamantului la nivel de institutii scolare, corespunzator prevederilor planurilor de invatamant.

Art. 64. - Procesul de invatamant de educatie speciala si speciala integrata se realizeaza prin lectii, lucrari practice in cabinete, laboratoare sau ateliere scolare, activitati complementare de educatie terapeutica complexa si integrata realizata de invatatori-educatori si profesori-educatori si activitati de interventie specifica, de reabilitare/recuperare, desfasurate de profesori specialisti in cabinete special amenajate, practica in productie, la scoala profesionala, activitati extrascolare si/sau in afara scolii.

Art. 65. - (1) Organizarea interna a activitatii din fiecare unitate de invatamant special si special integrat este stipulata prin regulamentul intern al respectivei unitati de invatamant. Regulamentul intern este un document scolar obligatoriu. Acesta se elaboreaza in termen de 30 de zile de la intrarea in vigoare a prezentului regulament.

(2) Regulamentul intern respecta cadrul legislativ general, dar reflecta si particularitatile specifice unitatii scolare speciale, conditiile locale etc.

(3) Regulamentul intern stabileste normele generale, cu caracter obligatoriu pentru intregul personal al unitatii, precum si normele specifice pe compartimente si domenii de activitate.

Art. 66. - (1) Planificarea activitatii educative, de invatare, reabilitare, terapeutice este structurata prin planurile manageriale, anuale si semestriale, avizate de consiliul de administratie si/sau de consiliul profesoral.

(2) Planurile manageriale includ activitatile manageriale generale si pe compartimente/domenii de activitate, precum si proiecte de dezvoltare - reforma la nivelul unitatii.

Art. 67. - Organizarea si coordonarea activitatii institutiei de invatamant special si special integrat sunt asigurate de consiliul profesoral, de consiliul de administratie si de directorul/directorii unitatii de invatamant special si special integrat, in conformitate cu prevederile legislatiei in vigoare.

Art. 68. - Orarul activitatilor scolare este elaborat de o comisie constituita prin decizia directorului, cu respectarea cerintelor psihopedagogiei speciale.

Art. 69. - (1) In invatamantul special si special integrat, durata orei de curs si a activitatilor realizate de cadre didactice de predare si a activitatilor de interventie terapeutica specifica este de regula de 45 de minute, iar a recreatiilor de 15 minute, cu exceptia recreatiei mari, consecutive celei de-a doua sau a treia ore de curs, care este de 30 de minute.

(2) Scolile profesionale speciale au ora scolara de 50 de minute, iar pauzele sunt de 10 minute. Pauza mare este de 20 de minute.

(3) In unitatile si grupele/clasele de invatamant special si special integrat care aplica planuri de invatamant si programe scolare echivalente celor din invatamantul obisnuit durata orelor de curs si a pauzelor poate fi identica cu cea din institutiile similare de invatamant obisnuit.

Art. 70. - (1) Activitatea scolară in unitatile de invatamant special si special integrat incepe, de regula, dimineata, la ora 8,00. In cazuri justificate, inspectoratele scolare pot aproba schimbarea temporara sau partiala a orei de incepere a cursurilor, cu obligatia realizarii integrale a activitatilor normate si planificate.

(2) Activitatea instructiv-educativa din invatamantul special se compune din activitatile de predare-invatare si activitatile de terapie (terapie educationala complexa si integrata si terapii specifice de corectare si compensare).

(3) Activitatea de predare-invatare in invatamantul special obligatoriu se desfasoara in programul de dimineata, iar activitatea scolară de terapie educationala complexa si integrata in unitatile de invatamant special se desfasoara in programul de dupa-amiaza.

Art. 71. - (1) Ordinea, disciplina, supravegherea si securitatea copiilor/elevilor/tinerilor cu deficiente/dizabilitati, in cadrul scolii, al cantinei, al internatului si/sau activitatea extrascolara se asigura de conducerea scolii, personalul didactic si auxiliar, conform responsabilitatilor stipulate prin regulamentul intern si graficului de prezenta si de activitate zilnica/saptamanala a personalului la grupa/clasa, atelier, laborator, cantina sau alte spatii si alte contexte (planificate si coordonate de unitatea scolară).

(2) Parintii sau tutorii legali au obligatia sa insoteasca copiii/elevii cu CES la venirea si plecarea de la scoala, precum si la venirea si plecarea in vacanta, sa delege alte persoane pentru insotire sau sa declare in scris ca nu este cazul sa ii insoteasca.

Capitolul VIII

Orientarea scolară si profesională a copiilor/elevilor cu CES

Art. 72. - (1) Evaluarea, asistenta psihoeducationala, orientarea/reorientarea scolară si profesională a copiilor, a elevilor si a tinerilor cu CES se realizeaza de catre CJRAE/CMBRAE, prin serviciile de evaluare si de orientare/reorientare scolară si profesională, pe baza metodologiei elaborate de Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului, acordandu-se prioritate integrarii in invatamantul de masa.

(2) Orientarea scolară si profesională a copiilor/elevilor cu CES se realizeaza prin serviciile de evaluare si de orientare/reorientare scolară si profesională din cadrul CJRAE/CMBRAE in baza gradului de deficienta stabilit, in colaborare cu comisia interna de evaluare continua.

Art. 73. - (1) Comisiile interne de evaluare continua se organizeaza si functioneaza in cadrul scolilor speciale si al centrelor scolare pentru educatie incluziva, conform metodologiilor elaborate de Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului.

(2) Comisiile interne de evaluare continua asigura anual evaluarea psihopedagogica a copiilor/elevilor/tinerilor scolarizati in unitatile de invatamant special si a celor integrati in unitatile de invatamant de masa sau la solicitarea unitatii de invatamant, a cadrului didactic de la clasa sau a familiei ori intretinatorilor legali ai copilului.

Art. 74. - Expertizarea, evaluarea si diagnosticarea multidisciplinara includ examinarea medicala, psihologica, pedagogica si sociala.

Capitolul IX **Inscrierea copiilor/elevilor in invatamantul special si special integrat**

Art. 75. - In unitatile de invatamant special pot fi inscrisi si scolarizati, de regula, copii/elevi cu deficiente/dizabilitati medii, severe, grave, profunde, asociate in baza certificatului de orientare din cadrul CJRAE.

Art. 76. - In grupele/clasele integrate in invatamantul de masa pot fi inscrisi, de regula, copii/elevi cu dificultati/tulburari de invatare, dificultati de adaptare, de integrare, precum si cei cu deficiente/dizabilitati usoare sau moderate. O astfel de integrare se realizeaza si individual.

Art. 77. - Elevii cu CES integrati in invatamantul de masa beneficiaza de servicii educationale de sprijin si de asistenta psihopedagogica si/sau de alte tipuri de servicii educationale, dupa caz, logopedie, kinetoterapie etc.

Art. 78. - (1) In unitatile de reeducare din sistemul penitenciarelor pot fi inscrisi elevi cu tulburari de comportament care au savarsit o infractiune, dar nu raspund penal, fiind minori.

(2) Scolarizarea minorilor si a adultilor din centrele de reeducare, din penitenciarele pentru minori si tineri si din penitenciarele pentru adulti se realizeaza cu respectarea curriculumului national. Resursa umana necesara pentru scolarizarea acestora este asigurata de catre Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului, prin inspectoratele scolare.

(3) Metodologia privind infiintarea si functionarea claselor/unitatilor de invatamant pentru minori si adulti din cadrul penitenciarelor se elaboreaza in baza unui protocol al Ministerului Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului cu Directia Generala a Penitenciarelor.

Art. 79. - (1) Orientarea scolara si profesionala a copiilor/elevilor/tinerilor cu CES se face numai cu acordul familiei/intretinatorilor legali.

(2) Unitatea de invatamant de masa in care este scolarizat copilul/elevul/tanarul cu CES este obligata sa ii acorde asistenta educationala corespunzatoare nevoilor sale de dezvoltare, fie prin cadrul didactic de sprijin, fie prin programe de interventie personalizate.

Art. 80. - Copiii/Elevii cu deficiente severe, profunde si asociate (surdocecitate) sunt orientati spre grupele sau clasele de acest tip din unitatile de invatamant special.

Art. 81. - Inscrierea copiilor/elevilor in invatamantul special se face in fiecare an scolar, in perioada 15 august-15 septembrie, cu posibilitatea prelungirii acestui termen.

Art. 82. - Pentru inscrierea copilului intr-o scoala speciala sunt necesare urmatoarele documente:

a) certificatul de expertiza;

b) certificatul de evaluare, orientare scolara si profesionala emis de comisia de evaluare, orientare scolara si profesionala din cadrul CJRAE/CMBRAE;

c) copie de pe actele de identitate ale copilului/elevului si ale

parintelui/reprezentantului legal;

d) planul de servicii al copilului propus de comisia de evaluare, orientare scolara si profesionala din cadrul CJRAE/CMBRAE;

e) documentele necesare stabilirii primirii drepturilor sociale;

f) alte documente stabilite prin metodologiile elaborate de Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului.

Art. 83. - Comisia interna de evaluare continua din fiecare unitate scolara are obligatia de a monitoriza evolutia copilului/elevului/tanarului repartizat de comisia de evaluare si orientare scolara si profesionala din cadrul CJRAE/CMBRAE, pentru a propune mentinerea elevului in scoala/clasa respectiva sau pentru a i se schimba atat diagnosticul, cat si forma de scolarizare.

Art. 84. - (1) **Varsta de inscriere in invatamantul special poate fi cu 2-3 ani mai mult decat pentru invatamantul de masa. In clasa pregatitoare din scoala speciala sunt inscrisi, de regula, copiii care au frecventat gradinita, obisnuita sau speciala, cei care au intrerupt scoala, cei repetenti si cei care nu au frecventat gradinita.**

(2) In cazuri exceptionale, cand copilul nu a fost diagnosticat sau nu a urmat nicio forma de scolarizare pana la varsta de 14 ani, comisiile interne de evaluare continua din unitatile de invatamant special pot propune comisiei de evaluare si orientare scolara si profesionala din cadrul CJRAE/CMBRAE inscrierea minorului in clasa pregatitoare si continuarea scolarizarii pana la finalizarea invatamantului obligatoriu.

(3) Se pot organiza forme de invatamant special cu frecventa redusa pentru elevi cu CES care au depasit cu mai mult de 4 ani varsta corespunzatoare clasei. Aceste forme se pot organiza si pentru persoane cu CES nedepasabile, in varsta de pana la 30 de ani, pe durata invatamantului obligatoriu.

(4) Elevul cu CES/alte tipuri de cerinte educationale cu varsta peste 16 ani, care nu a putut absolvi invatamantul obligatoriu, obisnuit sau special, poate fi inscris intr-o unitate de invatamant special profesionala, curs de zi, urmand ca in paralel sa isi completeze cele 9 clase prin forma de invatamant cu frecventa redusa.

(5) Organizarea si functionarea invatamantului cu frecventa redusa pentru copiii/elevii/tinerii cu CES sunt identice cu cele din invatamantul de masa, forma frecventa redusa.

Art. 85. - In clasa pregatitoare din invatamantul special copiii cu CES sunt inscrisi in functie de tipul si gradul deficientei/dizabilitatii.

Art. 86. - In celelalte clase speciale, pentru toate categoriile de elevi cu CES, pot fi inscrisi:

a) elevii care au promovat clasa precedenta;

b) elevii declarati repetenti in clasa anterior urmata;

c) elevii care au intrerupt scoala, dar nu au depasit varsta clasei cu cel mult 4 ani;

d) elevii cu dubla repetentie in scoala de masa, cu avizul comisiei de evaluare si orientare scolara si profesionala din cadrul CJRAE/CMBRAE, cu acordul parintilor sau al sustinatorului legal;

e) elevii cu deficiente dobandite dupa absolvirea unei/unor clase;

f) copiii nescolarizati sau elevii in situatia de abandon scolar.

Art. 87. - Inscrierea copiilor/elevilor cu dificultati sau cu deficiente usoare ori moderate in invatamantul de masa se realizeaza in conformitate cu ROFUIP, pe baza hotararii comisiei de evaluare si orientare scolara si profesionala din cadrul CJRAE/CMBRAE.

Capitolul X Transferul elevilor

Art. 88. - (1) Elevii din invatamantul special si special integrat se pot transfera la scoli, clase sau grupe similare la sfarsitul anului scolar si in vacanta intersemestriala.

(2) Transferarea copiilor/elevilor cu CES dintr-o unitate de invatamant special in alta unitate de invatamant special poate avea loc in urmatoarele cazuri:

- a) la solicitarea parintilor/tutorilor legali;
- b) la schimbarea domiciliului parintilor/tutorilor legali;
- c) aparitia necesitatii pentru un copil/elev cu CES de a urma un tratament medical sau de a beneficia de servicii de reabilitare/recuperare care nu pot fi asigurate in localitatea unde este situata unitatea scolara frecventata;
- d) ameliorarea/compensarea sau agravarea deficientei.

Art. 89. - (1) Transferarea copiilor/elevilor cu CES de la o unitate de invatamant speciala la alta de acelasi fel, pe raza localitatii, judetului sau dintr-un judet in altul, se face cu acordul consiliilor de administratie ale celor doua unitati de invatamant.

(2) Transferarea/Reorientarea copiilor/elevilor de la o unitate de invatamant de un tip la alta de un alt tip, ca tip de dizabilitate si din punctul de vedere al categoriilor de varsta, sau de la o unitate de invatamant special la una de invatamant de masa si invers se face la propunerea cadrului didactic al grupei/clasei, a psihologului scolar si/sau a parintilor/tutorilor legali, in baza certificatului de evaluare si orientare scolar si profesionala elaborat de comisia de evaluare si orientare scolar si profesionala din cadrul CJRAE/CMBRAE.

(3) In functie de evolutia copilului se pot face propuneri de reorientare dinspre scoala speciala spre scoala de masa si invers.

Capitolul XI Activitatea la grupa si la clasa speciala

Art. 90. - Formele de organizare a activitatii la grupele de gradinita speciala sunt:

- a) activitati obligatorii cu grupa;
- b) activitati la alegere;
- c) activitati de grup/individuale de interventie specifica;
- d) activitati ludice si distractive;
- e) activitati gospodaresti;
- f) plimbari, excursii si alte activitati in afara gradinitei.

Art. 91. - Durata unei activitati la grupa, modul de constituire a grupei de interventie de gradinita speciala si de organizare a activitatii de interventie a profesorului psihopedagog si a educatoarei se stabilesc de la caz la caz, precum si la recomandarea comisiei interne de evaluare continua.

Art. 92. - Cadrele didactice care lucreaza la grupa speciala de gradinita au obligatia asigurarii interventiei psihopedagogice specializate si stimulării precoce a copiilor cu deficiente, in scopul asigurării sanselor egale de dezvoltare si de acces spre trepte superioare de scolarizare.

Art. 93. - In proiectarea si realizarea lectiilor si a diverselor activitati educationale la nivelul clasei, personalul didactic da dovada de flexibilitate si adapteaza situatiile de invatare, strategiile, materialele, metodele, mijloacele si resursele pentru realizarea progresului scolar al fiecarui elev.

Capitolul XII Evaluarea

Art. 94. - (1) Evaluarea progresului scolar se face continuu, formativ, prin evaluarea secventiala de la fiecare lectie/activitate, precum si evaluarea periodica, sumativa si cea semestriala a activitatii scolare.

(2) Progresul poate fi evaluat prin probe diverse: chestionarea orala, probe scrise, probe practice, scarile de apreciere, verificarea cu ajutorul masinilor, evaluarea prin proiecte, portofoliul, testul didactic, precum si prin examene. Evaluarea copiilor/elevilor cu CES tine cont de tipul/gradul de dizabilitate a elevului. La evaluare se asigura un timp de lucru mai mare, 30-60 de minute, precum si alte adaptari specifice in vederea elaborarii lucrarilor.

(3) Pentru copiii cu deficiente grave/profunde/asociate, inclusiv surdocecitate, se va utiliza evaluarea functionala, nu probe standardizate, si se vor utiliza calificative.

(4) In cazul elevilor cu CES, integrati individual sau in grupe/clase in invatamantul de masa, se va realiza o evaluare diferentiata in functie de evolutia proprie a copilului, pe baza unor descriptori de performanta, stabiliti de invatatorul/profesorul clasei si de cadrul didactic de sprijin.

(5) Pentru asigurarea de sanse egale in vederea evaluarii, un elev cu dificultati de invatare beneficiaza, in mod obligatoriu, de educatie remediala.

Art. 95. - (1) Elevii cu CES care urmeaza curriculumul din invatamantul de masa sustin evaluarile prevazute la [art. 74](#) din Legea [nr. 1/2011](#) in conformitate cu metodologiile specifice invatamantului de masa, potrivit curriculumului studiat.

(2) Elevii prevazuti la alin. (1) beneficiaza de adaptari specifice, cum ar fi: asigurarea posibilitatii de comunicare prin utilizarea sistemului Braille, la elevii nevazatori, respectiv a limbajului mimico-gestual, la elevii cu deficiente de auz, inclusiv posibilitatea asigurarii, dupa caz, a unui interpret autorizat, marirea timpului destinat efectuarii lucrarii scrise de catre candidatii cu deficiente motorii sau neuromotorii, care ii impiedica sa scrie normal, sau de catre cei cu deficiente vizuale grave, asigurarea scrisului cu caractere marite la candidatii ambliopi, transmiterea prin dictare, la elevii cu anumite deficiente, a informatiilor corespunzatoare subiectelor de examen afisate/prezentate vizual, realizarea probei scrise prin dictarea continutului acesteia, de catre candidatul cu deficiente catre un profesor asistent etc.

(3) Elevii cu CES care urmeaza curriculumul de masa adaptat sau curriculumul specific invatamantului special pot sustine evaluarile prevazute la [art. 74](#) din Legea [nr. 1/2011](#), la solicitarea scrisa a parintelui/tutorelui legal instituit.

Capitolul XIII

Activitatea educativa nonformala (extracurriculara si extrascolara)

Art. 96. - Continutul educatiei speciale se completeaza, la toate nivelurile de organizare a invatamantului, cu activitati extracurriculare si extrascolare.

Art. 97. - Activitatile extracurriculare se desfasoara in unitatea speciala de invatamant, in unitati scolare obisnuite sau combinat, in ambele tipuri de unitati si in alte locatii. Aceste activitati se organizeaza pentru copiii cu CES/alte tipuri de cerinte educationale, pe cat posibil impreuna cu copiii/elevii voluntari din scoala de masa.

Art. 98. - Copiii/Elevii cu CES au acces liber, in conditiile de participare cu sanse egale cu ale celorlalti copii, la toate activitatile

extracurriculare organizate in cadrul cluburilor si palatelor copiilor, in tabere scolare, baze sportive, turistice si de agrement ale altor unitati care organizeaza alte activitati, beneficiind de drepturile stipulate in legislatia in vigoare a invatamantului special.

Art. 99. - Se pot organiza activitati extrascolare in colaborare cu asociatiile de profil. Calendarul acestora se intocmeste la inceputul fiecarui an scolar, se aproba de catre CJRAE si se comunica Comisiei Nationale pentru Educatie Speciala.

Art. 100. - Participarea copiilor/elevilor cu CES la activitatile extracurriculare este stabilita de comun acord cu corpul profesoral al clasei, cu parintii si elevii.

Art. 101. - In unitatile si structurile de invatamant special se pot organiza activitati extracurriculare si ca activitati polivalente, sub forma unor cercuri tehnico-aplicative, cultural-artistice, sportive, gospodaresti.

Capitolul XIV

Dispozitii tranzitorii si finale

Art. 102. - Finantarea invatamantului special si special integrat se asigura de la consiliile judetene/ale sectoarelor municipiului Bucuresti.

Art. 103. - Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului si inspectoratele scolare asigura, in conformitate cu prevederile legale, resursele necesare privind dotarea corespunzatoare a bazei didactico-materiale a unitatilor si structurilor de invatamant special si special integrat, potrivit specificului procesului de invatare si al necesitatilor financiare. Sursele de finantare se pot completa in conformitate cu prevederile legislatiei in vigoare.

Art. 104. - Normele de incadrare si salarizare a personalului didactic si a celorlalte categorii de personal din institutiile de invatamant special si special integrat, precum si formele de organizare a ocuparii posturilor/catedrelor vacante se stabilesc prin metodologie aprobata de Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului.

Art. 105. - (1) La incadrarea personalului didactic si la organizarea/desfasurarea activitatilor de formare a cadrelor didactice din invatamantul special si special integrat sunt obligatorii asigurarea cu prioritate a calificarii si perfectionarii corespunzatoare cu privire la disciplina/disciplinele predata/predate, dar si pregatirea in domeniul psihopedagogiei/educatiei speciale.

(2) In functie de cerintele specifice invatarii la o anumita categorie de CES, cum ar fi invatarea elevilor surzi, nevazatori sau cu deficiente senzoriale asociate, perfectionarea personalului didactic include si asimilarea unor limbaje/coduri speciale de comunicare, scrierea Braille la nevazatori ori limbajul gestual/mimico-gestual la copii cu deficiente de auz.

Art. 106. - Formarea, perfectionarea si incadrarea personalului didactic, de conducere, auxiliar si a personalului nedidactic din invatamantul special si special integrat se reglementeaza prin metodologii si instructiuni ale Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului, conform legislatiei in vigoare.

Art. 107. - (1) Evaluarea invatamantului special si special integrat se realizeaza de catre Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului, prin serviciul de specialitate, in colaborare cu Comisia Nationala pentru Educatie Speciala, respectiv de catre inspectoratele scolare, prin inspectorii scolari de specialitate pentru invatamant special si special integrat din fiecare judet si din municipiul Bucuresti, pe baza unor criterii specifice comune tipurilor de deficiente, stabilite la nivel national.

(2) La nivelul fiecarui inspectorat scolar va fi incadrat un inspector scolar de specialitate pentru invatamant special integrat dupa cum urmeaza: cu jumatate de norma, pentru judetele unde exista pana la 3 unitati de invatamant special si special integrat, si cu norma intreaga pentru judetele unde functioneaza 3 sau mai mult de 3 unitati de invatamant special si special integrat.

Art. 108. - Intocmirea, completarea si elaborarea actelor de studii pentru elevii cu CES se realizeaza potrivit prevederilor legale aplicabile sistemului de invatamant si reglementarilor Ministerului Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului.